

УНА

УКРАЇНСЬКА НАУКОВА АСОЦІАЦІЯ В ПРАЗІ
UKRAJINSKÁ VĚDECKÁ ASOCIACE V PRAZE
ASSOCIATION SCIENTIFIQUE UKRAINIENNE À PRAGUE

UNA

СПРАВОЗДАННЯ

ПРО ЧИННІСТЬ

УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ АСОЦІАЦІЇ

В ПРАЗІ

ЗА ЧАС ВІД 7 ГРУДНЯ 1932 Р. ДО 30 ЧЕРВНЯ 1934 Р.

Прага
1934

ДО ІСТОРІЇ ПОВСТАННЯ У.Н.А.

Ініціатива створення об'єднання українських наукових сил в Чехословацькій Республіці для використання всіх вигід організаційної єдності наукових працівників та зосередження необхідних допомогівих засобів технічного і матеріального характеру, що їх для свого розвитку потребує наукова чинність, — належить Українській Господарській Академії в Подєбрадах. Створення авторитетного українського осередку наукової чинности в Ч.С.Р. було при цьому також не менш важливим завданням з погляду загально-національних інтересів.

Необхідність такого об'єднання стала особливо відчуватись після 1930 року, в зв'язку із значною редуцією педагогічно-шкільної чинности всіх українських високих шкіл та розпочатом формальною ліквідацією деяких із них.

Завдяки наявності досить сприятливих загальних умов для української наукової чинности в Чехословаччині, зосібна завдяки існуванню трьох українських високих шкіл: Вільного Університету, Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі та Української Господарської Академії в Подєбрадах, ця наукова чинність мала можливість розвиватись в багатьох галузях знання з різних царин наук: гуманістичних, правничих, суспільних, природничих, математичних, економічних, технічних. Протягом II-х років цієї чинности тут було простудійовано багато питань з цих галузів знання і з'явилося сотки друкованих праць на різних мовах.

Але досі ця праця розвивалася більш-менш ізольовано — в окремих школах, в окремих товариствах, в окремих установах. Щоправда, для об'єднання високих шкіл та наукових установ і товариств дуже багато зробив Український Академічний Комітет. Але його основним завданням та головною практичною чинністю було об'єднання цих організацій для загальної репрезентації та для зовнішнього представництва. Його великим чином було також влаштування двох наукових з'їздів, що показали наукову працю української еміграції та підсумували її.

Проте, в Ч.С.Р. досі ця праця не було організовано пляново, не переведено заходів до зосередження всіх наших наукових сил та матеріальних і технічних засобів для створення ширших можливостей праці. А між тим, як не різнилися по основному характеру своїх завдань три наші високі школи, вони мали багато спільних наукових інтересів в галузях наук: гуманістичних, правничих, суспільних, природничих, математичних та економічних. Частинно ця потреба об'єднання в наукових інтересах уже й перед тим виявилася в утворенні декількох наукових товариств, до яких увійшли представники різних шкіл. Але була потреба дальшого організаційного об'єднання — в тих формах, які, забезпечуючи вільну працю кожному, дали би можливість зробити дещо спільного, що не під силу кожному зокрема — чи буде то товариство, чи окрема особа.

В єднанні сила — таке головне гасло всього сучасного життя; здійснення цього організаційного принципу вимагає і від нас та доба, в якій живемо, і ті загальні обставини нашого національного буття, що в них ми перебуваємо.

Виходячи з цих загальних міркувань та практичних потреб, Сенат Української Господарської Академії на своєму засіданні 24 травня 1932 р., розглянувши поданий Ректором Академії проєкт статуту „Українського Наукового Інституту в Празі“, вирішив звернутися до Українського Академічного Комітету в Празі з пропозицією взяти на себе ініціативу організації такого Інституту. Але частина членів Комітету, на спеціально призначених для розгляду цієї справи зборах Комітету, що відбулися дня 22 червня 1932 року,

до ініціативи Академії поставились із застереженням, а дехто, навіть, негативно (тут вплинули своєрідна психологія та деякі обставини еміграційного життя). Тому ініціатори відкликали своє внесення з Академічного Комітету і запросили до ініціативної групи членів професорського персоналу трьох українських високих шкіл, що бажали взяти участь в організації спільного наукового об'єднання.

На трьох засіданнях (I.VII, II.VII та 24.XI р.1932) було розглянуто статут Наукового Інституту, перероблено його (на основі внесень професора д-ра В.Сімовича), складено реєстр тих осіб, що їх належало закликати на установчі збори Інституту (на підставі ознаки: „друковані наукові праці“), встановлено порядок та день засідання установчих зборів (7.XII. р. 1932) і вибрано виконавців для скликання зборів. В нарадах приймали участь такі особи: п.п. Бич, Бородаєвський, Гармашів, Гула, Іванис, Іваницький, Кабачків, Малик, Садовський, Сімович, Сірополко, Січинський, Славинський, Феденко, Шереметинський, Яковлів.

На вимоги урядових органів, які затверджували статут, довелося змінити первісну назву товариства і замість титула „Український Науковий Інститут“ прийняти титул „Українська Наукова Асоціація“.

Установчі збори відбулися 7 грудня 1932 р. (у них взяло участь 43 особи), а інавгураційні збори 27 лютого 1933 р., на яких було прочитано й два перші наукові доклади.

На установчих зборах було організовано чотири відділи Асоціації: 1) Гуманістичних наук, 2) Права і суспільних наук, 3) Природничих та математичних наук і 4) Технічних та економічних наук.

Звіти про чинність Української Наукової Асоціації, від початку її існування до липня 1934 р., подається в наступних документах.

—XXXXXXXXX—

Протокол

засідання установчих зборів „Української Наукової Асоціації в Празі“

7 грудня 1932 року.

До т.1. Збори відкриває в 15¹/₂ год. голова ініціативної групи проф. Іваницький, коротко повідомляє про історію заснування товариства й мету, яку ініціатори мали при заснуванні товариства, а саме: об'єднання та спільного виконання праці українських наукових працівників і товариств та знайдення засобів для друкування праць і створення організаційних форм для професури шкіл, що перебувають в стадії ліквідації. Пропонує на почесного голову засідання обрати академіка Смаль-Стоцького, а на урядового голову, заступника його та секретаря просить назвати кандидатів. Почесним головою зборів аklamацією обирається акад. Смаль-Стоцького, урядовим головою — проф. Іваницького, заступником голови — проф. Сірополка, секретарями — д-ра Малика та інж. Сочинського.

До т.2. Секретар зборів інж. Сочинський зачитує статут.

До т.3. Збори ухвалюють відкриття таких 4 відділів: 1. Відділ гуманістичних наук, 2. Відділ природничих та математичних наук, 3. Відділ права й суспільних наук, 4. Відділ економічних та технічних наук.

До т.4. Ухвалено, що дійсний член та члени співробітники мають вносити членську вкладку в розмірі 12 кор.ч. річно; члени допомогачі (добродії) — сто корон річно, або не менше 1000 кор. одноразово.

До т.5. На пропозицію проф. Бородаєвського намічення кандидатів до Управи товариства та вибори відбуваються таємним голосуванням, поданням за-

писок. Доц. Стешко пропонує вибрати^{т-ва} управу пропорціонально заступництву шкіл; ця пропозиція відкидається з причини, що в товариство увіходять особи, а не інституції. Для підраховання голосів обрано комісію в складі: проф. Шереметинський, доц. Коваленко та д-р Наливайко.

В кандидати на голову т-ва намічено таких осіб: проф. Іваницький (30 гол.), проф. Бородаєвський (3 гол.), проф. Мацієвич (1 гол.), акад. Смаль-Стоцький (1 гол.), проф. Сірополко (1 гол.), проф. Шербаківський (1 гол.), д-р Наливайко (1 гол.), порожня записка - 1. Всі кандидати, крім проф. Іваницького, свої кандидатури зняли. На голову Управи обрано проф. Іваницького (за - 34 гол., утрим. - 3).

В кандидати на заступника голови т-ва намічено таких осіб: пр. Яковлів (13 гол.), пр. Артимович (8 гол.), пр. Сірополко (5 гол.), пр. Сімович (5 гол.), пр. Бородаєвський (2 гол.), доц. Кабачків (1 гол.), доц. Бочковський (1 гол.). Порожня записка 1. Всі кандидати, крім проф. Яковлева, свої кандидатури зняли. На заступника голови обрано проф. Яковлева (за - 20 гол., проти - 6 гол., утрим. - 10); порожня записка - 1; за неprisутнього проф. Сімовича подано 1 записку.

В кандидати на секретаря намічено таких осіб: доц. Січинський (11 гол.), доц. Феденко (15 гол.), проф. Сірополко (6 гол.), проф. Мартос (1 гол.), доц. Гула (1 гол.), доц. Дольницький (1 гол.), лект. Малик (2 гол.). Всі кандидати, крім доц. Січинського, свої кандидатури зняли. На секретаря обрано доц. Січинського (за - 33 гол., проти - 1, утрим. - 1); порожня записка - 1; з прізвиськом доц. Феденка - 1 зап., з прізвиськом доц. Дольницького 1 записка.

До т. 6. Затверджено вибори президій Відділів:

Відділ гуманістичних наук: Голова - проф. Сімович.

Відділ природничих та математичних наук: Голова - проф. Комарецький, Заступник Голови - доц. Гула, Секретар - д-р Ю. Добриловський.

Відділ права й суспільних наук: Голова - доц. Бочковський.

Відділ економічних та технічних наук: Голова - проф. Мацієвич, Заступник Голови - проф. Іванис, Секретар - інж. Осауленко.

До т. 7. В члени Ревізійної Комісії обрано: доц. Дьяконенка, проф. Мартоса та проф. Сірополка; на їхнього заступника - доц. Лисянського.

До т. 8. Голова зборів повідомляє, що наступні особи не можуть бути на установчих зборах, але просять їх записати членами-фундаторами та бажають товариству успіху в його працях: проф. Сімович, проф. Гольдельман, доц. Мазепа, лект. д-р Шдендик, проф. Чередиїв.

Доц. Січинський висловлює побажання, аби Асоціація в своїй праці стреміла до об'єднання всіх наукових сил в ЧСР.

Доц. Дольницький звертає увагу на те, що Український Педагогічний Інститут ім. М. Драгоманова зліквідовано, що Професорська Рада Інституту має на думці передати майно Інституту (книгозбірню й кабінети) Асоціації, а через те варто, аби управа Асоціації подбала про гроші на помешкання, що, далі, дотеперішнє помешкання Інституту можна вибачити за менші кошти.

Проф. Іваницький зазначає, що Управа мала би зайнятись справою підшукування грошей або тимчасового помешкання, бо придбання такого майна є дуже бажаним і вся справа полягає в тому, чи погодиться на це Міністерство.

Проф. Лорченко пропонує звернутись за помешканням до Земського Уряду, який має багато вільних покоїв.

Доц. Омельченко каже про конечну необхідність знайти помешкання.

Ухвалено: доручити управі знайти помешкання.

Проф. Яковлів звертає увагу на необхідність подати заяву до Академічного Комітету з просьбою прийняти Асоціацію в члени.

Збори доручають це перевести Управі.

Доц. Бочковський пропонує вислати телеграму Комітетові святкування сотих роковин з дня народження Б'єрнсона та тутешньому норвезькому послу-ві.

Збори доручають зробити це Управі.

Список присутніх членів до протоколу додається.

Голова зборів Проф.Б.Іваницький. Заступник Голови Ст.Сірополко.
Секретар 1-й Д-р С.Малик. Секретар 2-й Инж. М.Сочинський.

---xxx---

У Ч А С Н И К И

Установчих Зборів Товариства „Українська Наукова Асоціація в Празі“, що відбулися 7 грудня 1932 року о 3 год. пополудні у Празі на Бржеговій вул.

1. М.Добриловський, 2. І.Кабачків, 3. Ст. Смаль Стоцький, 4. Агенор Артимович, 5. С.Комарецький, 6. Л.Грабина, 7. Ст.Сірополко, 8. К.Мацієвич, 9. В.Іванис, 10. М.Славінський, 11. В.Січинський, 12. М.Лорченко, 13. А.Орлов, 14. С.Русова, 15. М.Дольницький, 16. Федь Гула, 17. В.Дяконенко, 18. В.Садозський, 19. Є.Малик, 20. О.Вочковський, 21. В. Сапівський, 22. В.Петрів, 23. Як.Моралевич, 24. В.Кучеренко, 25. В.Лисянський, 26. Кость Осауленко, 27. Іван Івасик, 28. Григорій Омельченко, 29. Олекса Петров, 30. Ф.Щербина, 31. Ф.Шешко, 32. С.Бородаєвський, 33. А.Яковлів, 34. Ір.Шереметинський, 35. Д-р Юрій Добриловський, 36. Д-р Василь Наливайко, 37. Инж.М.Сочинський, 38. П.Феденко, 39.О.Коваленко, 40. Є.Іваненко, 41. Р.Димінський, 42. В.Мартос, 43. В.Іваницький.

-----xxxxxxx-----

ІНАВГУРАЦІЙНІ ЗБОРИ

27 лютого 1933 р. відбулися інавгураційні збори Української Наукової Асоціації з таким порядком денним: 1. Вступне слово Голови УНА професора В.Іваницького, 2. Реферати дійсних членів УНА: доц. д-ра М.Дольницького „Україна в географічному поділі Східньої Європи“ та доц. д-ра В.Січинського – „Особливості ренесансової архітектури на Україні“ (в супроводі світляних образів).

На зборах було присутніх 48 осіб, з них 24 члени УНА, решта гості. – представники різних організацій та установ (між ними представник Словацького Інституту в Празі проф.М.Мурко та представник Львівського „Сільського Господаря“ інж. Є.Храпливий).

Одержано 29 привітань: від Ректорату Чеської Техніки в Празі, Ректора Німецького Університету в Празі, п.Військового Міністра ЧСР, Українського Історичного Кабінету в Празі, Наукового Т-ва ім.Шевченка у Львові, Ректорату Гр-Кат.Духовного Семінару у Львові, Українського Наукового Інституту в Берліні, Українського Наукового Інституту у Варшаві, Української Господарської Академії в ЧСР, Українського Високого Педагогічного Інституту ім.М.Драгоманова в Празі, Деканату Агрон.-Лісового Факультету Укр.Госп.Академії, Факультету Права й суспільних наук Укр.Вільного Університету в Празі, Деканату Інженерного Факультету Укр.Господ.Академії, Союзу організацій українських інженерів на еміграції, Українського Правничого Товариства в ЧСР, Товариства Українських Економістів у ЧСР, Спілки Українських Техніків сільського господарства в ЧСР, Спілки Українських Лісників, Українського Жіночого Союзу в ЧСР, Українського Республікансько-Демократичного Клубу в Празі, Союзу Українських Пластунів-емігрантів, Українського Об'єднання в ЧСР, Українського Педагогічного Т-ва в Празі, Українського Т-ва Прихильників книги в Празі, Дмитра Геродота з Румунії, Союзу Українських Журналістів та Письменників на чужині, Товариства Кооператорів, Каленика Лиська, Редакції „Українського Тижня“.

В імени Зборів було послано привітальну телеграму Панові Президентові

Чехословацької Республіки професорові Т.Г.Масарикові з подякою за ту підтримку, що її мали від Чехословацького Уряду українські культурні й наукові змагання.

-----XXXX-----

ПРОТОКОЛ

Загальних Річних Зборів Української Наукової Асоціації в Празі дня 28 березня 1934 р. в помешканні ресторації "У Вацлавських Лазні", в Празі, Дитрихова вул. ч.9, о год. II дополудня.

Присутні 18 членів Асоціації (див.реєстр присутніх).

Головує проф.Б.Іваницький, секретар В.Січинський.

П о р я д о к д е н н и й :

1. Відкриття зборів.
2. Зачитання протоколу попередніх зборів.
3. Звідомлення Управи.
4. Доповідь Ревізійної Комісії.
5. Звідомлення Наукової Ради.
6. Вибори Управи (Голови, Заступника Голови, Секретаря).
7. Затвердження виборів президій Відділів.
8. Прийняття до відома складу Наукової Ради.
9. Поточні справи.

1. О год. II і 5хв. Голова Асоціації проф.Б.Іваницький, відкривавши Збори, вітає присутніх. Прохає вшанувати пам'ять померлого члена УНА лектора Івасюка. Присутні вшановують пам'ять п.Івасюка вставанням.

П.Голова ставить на затвердження порядок денний. Збори порядок денний схвалюють.

2. Зачитується протокол Установчих Зборів УНА. Протокол затверджується.

3. Загальний звіт з діяльності Асоціації робить п.Голова. Подає відомості про справу затвердження поліцією статуту УНА (21 січня 1933 р.), інавгураційні збори УНА, склад Управи та Наукової Ради. Прохає, згідно статуту, затвердити склад попередньої (з 1933 р.) Наукової Ради. Склад Наукової Ради приймається до відома. Далі п.Голова говорить про працю УНА, зокрема про реферати, проєкт видання, анкету з приводу збирання відомостей про українських вчених, організує значення УНА, з'ясовує фінансові справи та намічає плян на майбутнє.

Звіт Секретаріату робить Секретар В.Січинський, а звіт фінансовий та касовий - Заступник Голови проф.Яковлів. (Звіти долучаються в писаній формі).

4. Протокол Ревізійної Комісії зачитує проф.Сірополко (протокол долучається). Ревізійна Комісія пропонує уділити Управі абсолюторій.

З приводу звітів робить запитання п.Стешко в справі дефіциту, на що дає пояснення п.Голова.

Збори одноголосно приймають до відома звіт Управи та уділяють їй абсолюторій.

На пропозицію п.Голови одноголосно ухвалено уділити абсолюторій Ревізійній Комісії та висловити їй подяку.

5. Звідомлення Наукової Ради робить п.Секретар Наукової Ради доц. Кабачків. (Звідомлення долучається в писаній формі).

Звідомлення Наукової Ради приймається до відома.

6. Вибори Управи та Ревізійної Комісії. Для підраховання голосів

обирається комісія в складі проф. Мартоса та лект. Малика.

Результати виборів Голови УНА: Іваницький - 15 гол.; по одному голосу - Мацієвич, Січинський, Яковлів. На Голову УНА обрано проф. Б. Іваницького.

Результати виборів Заступника Голови: Яковлів - 13 гол., Мацієвич - 2, Омельченко - 2, Кабачків - 1. На Заступника Голови обрано проф. А. Яковлева.

Результати виборів Секретаря: Січинський - 14 гол., Іванис - 3, Дольницький - 1. Доц. Січинський висловлює найбільшу подяку за довіря й обрання, але заявляє, що, на жаль, примушений відмовитись від секретарства, бо в останні часи хоріє, зокрема на очі, і тому мусить дуже обмежити всяку працю над читанням і писанням.

Після перерви намічено кандидатами на Секретаря п. п. Малика та Стешка. Результати виборів: Малик - 11 гол., Стешко - 5 гол., Іванис - 2 гол. На Секретаря обрано п. лект. Малика.

Ревізійну Комісію обирається аклямацією в такому складі: проф. Мартос, проф. Сірополко, доц. Лисянський. Кандидат доц. Стешко.

7. Затверджуються вибори президії Відділів:

Відділ технічно-економічних наук: проф. Мацієвич - Голова, проф. Іванис - Заступник Голови, доц. Осауленко - Секретар.

Відділ гуманістичних наук: проф. Яковлів - Голова, проф. Артимович - Заступник Голови, доц. Омельченко - Секретар.

Відділ природничих наук: проф. Комарецький - Голова, доц. Гула - Заступник Голови, д-р Ю. Добриловський - Секретар.

Відділ права і суспільних наук: доц. Бочковський - Голова, проф. В. Садовський - Заступник Голови, лект. Сапіцький - Секретар.

8. Приймається до відома склад Наукової Ради: проф. Б. Іваницький (Голова УНА), доц. Кабачків (Техн.-економ. Відділ), проф. Сірополко (Гуманістичний Відділ), доц. Гула (Природничий Відділ), проф. Садовський (Відділ Права й суспільних наук), проф. Яковлів, проф. Комарецький, проф. Мацієвич, доц. Бочковський.

Засідання закривається о год. 12 і 20 хв.

В. ІВАНИЦЬКИЙ.
Г о л о в а.

В. СІЧИНСЬКИЙ.
С е к р е т а р .

Прага. 28. III. 1934.

-----ххххххх-----

УНА. Загальні Збори
28 березня 1934 р.

Д О П О В І Д Ь

ГОЛОВИ УНА ПРОФ. ІВАНИЦЬКОГО.

Праця Президії та Управи УНА розпочалася 17. XII. 1932 р. - скоро після Установчих Зборів (7. XII). Але остаточне оформлення статуту та публічне відкриття УНА відбулися лише в січні та лютім р. 1933. Після різних детальних змін статут УНА було остаточно затверджено тільки 21. I. 1933 р., а святочне відкриття чинности Асоціації відбулося 27. II. 1933 р., коли було зачитано також два перші наукові доклади п. п. доц. Дольницького та доц. Січинського. Управа УНА вже в дня Установчих Зборів мала нормальний, передбачений статутом склад: Голова (Б. Іваницький), Заступник Голови (А. Яковлів), Секретар (В. Січинський) та Голови чотирьох Відділів: 1) Гуманістичних наук (В. Сімович), 2) Природничих та математичних наук (С. Комарецький), 3) Права й суспільних наук (О. Бочковський) і 4) Технічних та економічних наук (К. Мацієвич). Але Наукову Раду було скликано тільки в березні, після того як на всіх Відділах було переведено вибо-

ри делегатів, а саме п.п.: 1) С. Сірополка, 2) Ф. Гули, 3) А. Яковлева та 4) Ів. Кабачкова. З огляду на те, що загальні збори ще не мали можливості прийняти до відома склад Наукової Ради за відчитний рік (як того вимагає статут), прошу, приймаючи цю доповідь, прийняти тим до відома і увесь склад Наукової Ради (§7), а саме: Голова - Б. Іваницький, Заступники Голови В. Сімович та К. Мацієвич, Секретар - Ів. Кабачків, Члени: О. Бочковський, Ф. Гула, С. Комарецький, С. Сірополко, А. Яковлів.

Докладні звіти про діяльність УНА мають подати п. Заступник Голови Управи, п. Секретар УНА та п. Секретар Наукової Ради. Тому зупиняємось тут лише на деяких моментах чинності нашого товариства.

УНА, в мірі своїх можливостей, старалася виконати своє основне завдання - плекати українську науку в різних галузях знання та, зокрема, досліджувати українське минуле й сучасне. Ця праця виявилась в індивідуальних дослідженнях членів Т-ва та в публічних наукових доповідях на зборах УНА. При цьому органи нашого Т-ва в окремих випадках старалися надати зазначеним дослідженням певної плановості, заініціювавши систематичне розроблення ширших проблем спільно - декількома особами - з метою всебічного освітлення цих проблем. Такі праці було започатковано на Відділах: технічних і економічних наук та права і суспільних наук. Друга справа, започаткована в напрямі об'єднання для спільної мети праці не лише індивідуальних працівників, але й сил усіх Відділів, була ініціатива Наукової Ради по розробленню анкети для збирання відомостей про українських наукових працівників, для зосередження цього матеріалу та пізнішого опрацювання його в УНА. Не зупиняємось тут на організації всієї передбаченої статутом наукової праці, оскільки вона виявилась у наукових доповідях на Відділах, чи на влаштованих спільно для всіх Відділів зборах, уважав за необхідне підкреслити вказані два моменти організуючої чинності Асоціації.

Предметом особливих турбот Наукової Ради та Управи Т-ва була організація видавництва праць УНА. Було розроблено типи видань та їх програми, але, на жаль, головною причиною обставини матеріального, а почасти й технічного характеру, цього завдання покищо не пощастило здійснити. Це - чергове завдання Т-ва і є підстава гадати, що Т-во в скорім часі зможе виконати його, подавши в першій числі „Наукової Хроніки“ також і звіт за відчитний рік.

Оцінюючи наукову чинність нашого Т-ва, не можна не мати на увазі, що наукова діяльність членів Т-ва, оскільки вона виявляється в наукових доповідях, не в кожному випадку в'яжеться з науковими зборами та організацією самого нашого Т-ва, бо кожен член його належить ще до інших наукових об'єднань. Тому тільки частина наукових доповідей наших членів організаційно була зв'язана з УНА. Але позатим не можемо не признати важливої організуючої ролі нашого Т-ва, що минулого року започаткувало об'єднання українських наукових сил в ЧСР на ґрунті плекання української науки. Ця ініціатива приводить до стиків та до спільності праці усіх тих, хто тієї спільності потребує й шукає, даючи нагоду сходитись до купи і науковим працівникам різних спеціальностей. Гадаємо, що з цього погляду наше Т-во працювало й працюватиме в інтересах не лише загальнонаукових, але й національно-українських.

У відчитній році лишилась неполагодженою справа фінансового забезпечення Т-ва. Але було зроблено всі заходи до того, щоби ліквідувати ту заборженість Т-ва, що на дві третини повсталала у зв'язку з наймом власного помешкання. Це останнє Управа вважала за необхідну передумову організаційного розвитку Т-ва; таке його значення залишається і на майбутнє. Маємо певні обіцянки, що заборженість буде вирівняно шляхом пожертв, як надіємось рівно ж і на вступ до Т-ва членів допомогових, що забезпечить Т-ву частину його видатків у році наступнім.

Закінчуючи цим свою загальну доповідь, дозволяю собі звернути увагу Високих Зборів на те, що в перший рік своєї праці УНА не могла розвину-

ти всіх своїх сил і можливостей. Причини цього полягають почасти в деяких хибах праці першого року існування Т-ва, а почасти повстали й з вини членів Т-ва, що не виявили належного бажання використати організаційні форми нашої Асоціації. Будемо надіятись, що нового року всі члени нашого Т-ва сприятимуть інтенсифікації праці Відділів і тим спричиняться до дальшого розвою чинности Асоціації.

Цьому ж сприятиме і зреалізування тих завдань, що їх було намічено ще в році минулім, зокрема: 1) планове й систематичне розроблення окремих, ширших тем, особливо актуальних з погляду необхідности освітлення культурних, господарських і суспільно-політичних проблем української сучасности; 2) переведення анкети про українських наукових працівників; 3) регулярне видання „Наукової Хроніки“ з поданням у ній, окрім головних моментів організаційного життя, принаймні тез виголошених наукових доповідів.

Організоване переведення зазначеної праці матиме добрий успіх лише при умові співділання всіх членів нашої Асоціації. До такого співділання й кличу всіх товаришів.

Проф. Б. Іваницький.

ЗВІТ СЕКРЕТАРІЯТУ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ АСОЦІАЦІЇ В ПРАЗІ
за час від 17. XII. 1932 до 1. I. 1934 р.

Відбулося всього 5 засідань Управи, на яких було розглянуто й полагоджено 32 справи.

Секретаріат вислав усього 30 листів. Крім того 13 однакових листів до важніших газет і часописів у Галичині, Закарпатті та закордоном: інформації про заснування УНА та її мету. З нагоди святочного відкриття УНА дня 27. II. 1933 р. розіслано різним інституціям, товариствам та редакціям і окремим особам 130 запрошень, а решту - 70 роздано через Членів Управи.

Багато праці пішло в кілька перших місяців на організаційні справи, як улаштування святочного відкриття УНА, друк запрошень, далі організація канцелярії, замовлення бланків (друків) УНА, печатки з адресою УНА, збирання адрес Членів Т-ва, тощо.

Всіх Членів УНА, яких уважається за Членів-фундаторів, було зареєстровано 48 осіб; з того числа протягом відчитного року один помер. Список усіх Членів, з зазначенням Відділу УНА та спеціальности, видрукувано на машинці й розіслано усім п. п. Головам Відділів.

З нагоди різних урочистостей та свят Управа УНА вислала привітальні листи, а саме: п. Президентові Чехословацької Республіки проф. Т. Г. Масарикові, проф. О. Ейхельманові, Українському Союзу Ревізійному у Львові, Українському Педагогічному Інституту ім. М. Драгоманова в Празі, 3-їздові Союзу організацій українських інженерів на еміграції, Громадсько-Допомоговому Комітетові українських емігрантів в Румунії.

З нагоди святочного відкриття УНА Управа одержала 28 телеграм та листів з привітаннями.

Управа постійно одержує часописи: „Тризуб“, „Життя й Знання“ та „Український Тиждень“. В бібліотеці УНА нараховується всього 16 чисел різних видань.

Доц. В. Січинський.
Секретар.

Прага.
27 лютого 1934 р.

-----XXXXXXXXXXXX-----

З В І Т

НАУКОВОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ АСОЦІАЦІЇ В ПРАЗІ

за 1933-й рік.

Наукова Рада УНА почала функціонувати з 1 березня 1933 р. До складу її належали: Голова УНА проф. Б. Іваницький, Голови Відділів: Гуманістичних наук проф. В. Сімович, Права й суспільних наук доц. О. Бочковський, Природничих та математичних наук проф. С. Комарецький, Технічних та економічних наук проф. К. Мацієвич; делегати Відділів: Гуманіст. наук - проф. С. Сірополко, Права й суспільн. наук - проф. А. Яковлів, Природн. і матем. наук - доц. Ф. Гула й Техн. та економ. наук - доц. Ів. Кабачків.

Головою Наукової Ради, згідно з §8 статуту УНА, є Голова Т-ва УНА проф. Б. Іваницький; на Заступника його обрано в засіданні I. III проф. д-ра В. Сімовича, а на Секретаря Наукової Ради доц. Ів. Кабачкова. Через те, що Заступник Голови проф. В. Сімович виїхав на довший час поза межі ЧСР, Наукова Рада в засіданні 8. XI 1933 р. обрала на виконувчого обов'язки Заступника Голови проф. К. Мацієвича.

У звітному році відбулося 5 засідань Наукової Ради - I. III, IO. IV, I5. V, 26. VI та 8. XI 1933 р.

Згідно з вимогами §8 статуту про керування науковою працею УНА, Наукова Рада намагалася спонукати окремі Відділи до вироблення ними плянів наукової діяльності, визначала чергу рефератів на Відділах, заслухувала звіти з їхньої діяльності й т. інш. Окреме засідання (5. V. 1933 р.) присвячено було видавничій справі: згідно з рефератом проф. Сімовича, що його Наукова Рада ухвалила, Українська Наукова Асоціація мала би видавати: 1) „Записки" поодиноких Відділів, де би вмішувалося менше (за обсягом) наукові праці, потім - наукові реферати та рецензії і 2) „Збірники" секцій, які би обіймали більші праці монографічного характеру з додатком архівного матеріалу, використаного автором.

Але вважаючи на те, що сучасна фінансова скрута може стати на перешкоді видаванню запроєктованих „Записок" та „Збірників", Наукова Рада одностайно ухвалила в усякім разі видавати регулярно „Наукову Хроніку УНА", в якій має детально висвітлюватись увесь перебіг життя УНА, далі вмішуватись резюме ухвалених до друку докладів, рецензії та бібліографічні відомості.

Нарешті, в засіданні 8. XI 1933 р. Наукова Рада розглянула й позитивно вирішила справу збирання біографічних відомостей про українських наукових працівників, як живих, так і померлих; для вироблення анкети й відозви до українських наукових інституцій, високих шкіл та преси обрано комісію в 4 осіб, яка вже в наступному році виробила зразок анкети й відповідну відозву.

Щодо організації наукової праці на Відділах, Наукова Рада висловила побажання, щоби наукова діяльність Відділів носила пляновий характер, а саме - щоби кожний реферат був частиною певної системи. На цей плях уже стали Відділи: 1) Права й сусп. наук, 2) Технічн. та економ. наук. Перший з них намітив цілу низку рефератів щодо антропогеографії України, а саме:

- 1) 50 років антропогеографії та Україна.
- 2) Дотеперішні надбання антропогеографічного вивчення України.
- 3) Західня та Східня Європа під антропогеографічним оглядом та визначення України на цім тлі.
- 4) Російсько-Українська проблема в антропогеографічному освітленні.
- 5) Україна та Євразія з антропогеографічного становища.
- 6) Основні елементи антропогеографії України.
- 7) Географічні мотиви в історії України.
- 8) Геополітичні перспективи України, як антропогеографічної суцільності.
- 9) Україна, як економічний організм.

- IO) Мовні кордони України під кутом антропогеографічного з'ясування.
II) Українська визвольна боротьба, антропогеографічно обґрунтована та поглиблена.+)

А другим Відділ (Технічних та економічних наук) виробив і затвердив програму анкети „Про наслідки плянового господарства на Україні”.

Згадані Відділи вже започаткували здійснення наміченого плану: перший Відділ рефератом доц. О. Бочковського на тему: „Соціографія України, її проблематика та завдання”, який реферат II. XII було повторено для пленуму всіх Відділів УНА, а другий Відділ – рефератом проф. В. Садовського на тему: „Принципи плянної господарки в совітській ідеології”.

Діяльність окремих відділів у минулім році виявилася в такому вигляді:

I. Відділ гуманістичних наук.

Працев Відділу керувала президія в складі: Голови – проф. д-ра Сімовича, його Заступника проф. д-ра А. Артимовича й Секретаря доц. Г. Омельченка; делегатом до Наукової Ради був проф. С. Сірополко. Відділ складається з IO членів; відбулося засідань: I адміністративне й 4 наукових, на яких зачитано 5 рефератів, а саме: 6. III реферат доц. Ф. Стешка (ко-референт проф. В. Сімович) на тему: „Стан церковного співу в Галичині до XIX століття”; IO. IV – доц. В. Січинського на тему: „Огляд наукових праць з історії українського мистецтва за 1932 рік”; 8. V – проф. А. Яковлева на тему: „Глухівська рада 1763 року” та 29. V два реферати – проф. Сімовича й проф. Артимовича на тему: „Фонологічна метода, як система лінгвістичного досліджу”. Фреквенція на наукових засіданнях од 5 до 7 осіб. Всього відвідало наукові засідання: членів 21, гостей 2, разом 23 особи.

II. Відділ права й суспільних наук.

Працев Відділу, що почав функціонувати лише з 24. IV. 1933 р. керувала президія в складі: Голови – доц. О. Бочковського, його Заступника – проф. В. Садовського та Секретаря – лект. В. Сапіцького; делегатом до Наукової Ради був проф. А. Яковлів. Відділ складається з 13 членів; відбулося засідань: I адміністративне й 2 наукових, на яких зачитано реферати: 24. IV – доц. О. Бочковського на тему: „Соціографія України, її проблематика та завдання”, 27. XI – проф. К. Мацієвича на тему: „Один із етапів аграрної революції на Україні”. Крім того, з ухвали Наукової Ради, II. XII доц. О. Бочковський повторив свій реферат: „Соціографія України” для усіх Відділів УНА. Фреквенція на наукових засіданнях од 8 до IO членів та 2-7 гостей.

III. Відділ природничих та математичних наук.

Працев Відділу керувала президія в складі: Голови – проф. С. Комарецького, його Заступника доц. Ф. Гули й Секретаря – д-ра Ю. Добриловського; делегатом до Наукової Ради був доц. Ф. Гула. Відділ має в своєму складі 15 членів; відбулося засідань: 2 адміністративних та 2 наукових; на останніх зачитано реферати: 21. V – доц. д-ра В. Кучеренка на тему: „До пізнання деяких заміщених амінооцтових кислот” і 4. XII – проф. С. Комарецького на тему: „Перспективи добування йоду на Україні”. Фреквенція на наукових засіданнях од 5 до 8 осіб.

IV. Відділ технічних та економічних наук.

Працев Відділу керувала президія в складі: Голови – проф. К. Мацієвича, його Заступника проф. В. Іваниса й Секретаря доц. К. Осауленка; делегатом до Наукової Ради був доц. Ів. Кабачків. У складі Відділу було 26 членів, а за смертю одного (лектора Ів. Івасюка) залишилося 25 осіб; відбулося засідань: I адміністративне й 3 наукових, на яких зачитано реферати: IO. III – проф. В. Іваниса на тему: „Стан енергетичного господарства на радянській Україні”, 15. V – проф. В. Садовського на тему: „Принципи плянної го-

+) Коли поданий цикл викладів удасться здійснити, мається на увазі видати ці виклади друком, як „Збірник матеріалів до антропогеографічного вивчення України”.

сподарки в совітській ідеології" та 20.XV - доц. д-ра К.Осауленка на тему: „Динаміка сільськогосподарської площі на Підкарпатті". Фреквенція на наукових засіданнях од 4 до 12 членів УНА та від 2 до 3 гостей.

Після всіх рефератів відбувалися дискусії, в яких брали участь не лише члени УНА, а й гості.

На інавгураційних зборах УНА, що відбулися 27 лютого 1933 р., прочитано реферати: дійсним членом УНА доц.д-ром Дольницьким: „Україна в географічному поділі Східної Європи" та доц.д-ром Січинським: „Особливості ренесансової архітектури на Україні" (в супроводі світляних образів).

Всі відомості про наукову діяльність Відділів надіслано 17.I.1934 р. до канцелярії Слов'янського Інституту (Slovanského Ústavu) для надрукування в Rocence Slovanského Ústavu (Річник Слов'янського Інституту).

Голова
Наукової Ради УНА
Проф. В.Іваницький.

Секретар
Наукової Ради УНА
Доц. Ів.Кабачків.

28.III.1934 р.

-----XXXXXXXXXX-----

ГРОШОВЕ СПРАВОВЗДАННЯ

за 1933 рік.

(з 17.XII.1932 по 31.XII 1933).

<u>П р и б у т к и .</u>		<u>К.ч.</u>	<u>В и д а т к и .</u>		<u>К.ч.</u>
1. Членські внески: 1933р...		160	1. Помешкання: а)на Заг.Збори..		60
	1934р...	10		б)стале помеш.	2000
				в)чекові вид.	1
2. Внесок Української Господарської Академії.....		500	2. Меблі.....		300
Р а з о м		670	3. Канц.й господ.прилади, печатка, книжки й т.інш.		106-80
Дефіцит.....		2316-80	4. Поштові видатки, телеграми..		146-90
Білянс.....		2986-80	5. Передрук статуту, друк бланків, запрошень.....		259-90
<hr/>			6. Видатки на влашт.викладів..		22-90
<u>Членські внески:</u>			7. Податок за статут.....		40
Мало вступити: 48x12=	576 корон.		8. Пожертва на Голодовий Коміт.		10
Вступило 160 кор.	(28%)		9. Аванс.....		39-90
Недоплаток 416 к.	(72%).				
			Р а з о м.....		2986-80

Скарбник Проф. А.Яковлів.

Ревізійна Комісія: Ст.Сірополко, В.Мартос, В.Лисянський.

-----XXXXXXXXXX-----

А К Т

РЕВІЗІЙНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ АСОЦІАЦІЇ.

Березня 21 дня року 1934 Ревізійна Комісія, в складі: Голови проф. С. Сірополка та членів: проф.В.Мартоса й доц.В.Лисянського, перевела ревізів діловодства Секретаріату УНА та книг і грошових документів Скарбни-

ка, як і інвентаря УНА, причім встановила наступне:

- 1) записи в касовій книзі відповідають грошовим документам,
- 2) аванси, видані п. Секретареві, виправдані документами та готівкою,
- 3) на день ревізії сума дефіциту УНА виносить 2838-80 к.ч.,
- 4) справоздання Скарбника з прибутками на 1 січня 1934 р. в сумі 670 к.ч. та видатками в сумі 2986-80 к.ч. Ревізійна Комісія знаходить правильним.

Г о л о в а
Ревізійної Комісії
Ст. Сірополко.

Ч л е н
Б. Мартос.

С е к р е т а р
Б. Лисянський.

-----ххххххх-----

Р Е Є С Т Р

присутніх на Загальних річних Зборах Української Наукової Асоціації в Празі дня 28.ІІІ.1934.

1. А.Яковлів.	7. Б.Лисянський.	13. Г.Омельченко.
2. С.Комарецький.	8. М.Дольницький.	14. В.Садовський.
3. І.Кабачків.	9. Ф.Гула.	15. В.Січинський.
4. Ф.Стешко	10. Ю.Добриловський.	16. Ст.Сірополко.
5. О.Бочковський.	11. В.Іванис.	17. Б.Іваницький.
6. Є.Малик.	12. Б.Мартос.	18. К.Мацієвич.

-----хххххххх-----

З В І Т

НАУКОВОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ АСОЦІАЦІЇ

за час з 1 січня до 1 липня 1934р.

Склад Наукової Ради: Голова - проф.Б.Іваницький; Голови Відділів: Гуманістичних наук - до 22 березня Заступник Голови проф.А.Артимович, з 22 березня Голова Відділу проф.А.Яковлів; Права й суспільних наук - доц. О.Бочковський; Природничих та математичних наук - проф.С.Комарецький; Технічних та економічних наук - проф.К.Мацієвич. Делегати Відділів: Гуманістичних наук - проф.С.Сірополко, Права й сусп.наук - до 28 березня проф.А.Яковлів, після 28 березня - проф.В.Садовський, Природн.і матем.наук - доц. Ф.Гула, Техн.та економ.наук - доц.Ів.Кабачків.

Заступником Голови Наукової Ради був проф. К.Мацієвич, а Секретарем доц. Ів.Кабачків.

У звітному періоді відбулося 5 засідань Наукової Ради: 16 січня, 28 лютого, 25 квітня 29 травня та 19 червня 1934 р.

На тих засіданнях Наукова Рада продовжувала визначати черги рефератів на Відділах, заслухувати звіти з їхньої діяльності і т.інш. Крім чергових справ, Наукова Рада присвятила багато часу справі збирання відомостей про українських наукових працівників, які відомості намічається використати для словника українських учених; обрана в минулому році комісія виробила зразок анкети й відозву до українських наукових інституцій, високих шкіл та органів преси (анкета й відозва до цього додаються). Під науковими працівниками Наукова Рада розуміла осіб, що мають друковані самостійні наукові праці (див. §3 статуту УНА).

Після докладного обмірковування на окремих Відділах питання, кого саме треба розуміти під поняттям „українські наукові робітники“, Наукова Рада в засіданні своїм 29 травня 1934 р. постановила: включати у список українських наукових працівників: а) осіб українського походження і б) тих учених інших національностей, що головну частину своїх наукових праць

присвятили дослідженню українських проблем; в) в окрему групу виділено учених українського роду, які з тих чи інших причин працювали, як наукові працівники інших національностей. Праця складання списків українських учених розділено на Відділах УНА поміж окремими членами, відповідно до їхнього фаху, і на осінь ц.р. Відділи мають подати до Наукової Ради прелімінарні списки.

Видання „Наукової Хроніки” в наміченому раніше обсязі (5-6 аркушів циклостильного друку), на думку Наукової Ради, через сучасну фінансову скруту доведеться відкласти до більш сприятливих можливостей; натомість вирішено видати лише коротке справоздання (обсягом до двох аркушів) про діяльність УНА з початку її заснування до 1 липня 1934 р. Це справоздання має охопити: протоколи зборів - установчих та загальних річних з усіма звітами, статут Т-ва та загальний список членів УНА.

Діяльність окремих Відділів у звітному періоді виявилася в такому виді:

I. Відділ гуманістичних наук.

Працев Відділу керувала президія в складі: до 22 березня - Заст. Голови Аг. Артимовича й Секретаря доц. Г. Омельченка, після 22 березня - Голови проф. А. Яковлева, Заступника його проф. Аг. Артимовича й Секретаря доц. Г. Омельченка. Делегатом до Наукової Ради був проф. С. Сірополко.

Відділ складається з 10 членів; відбулося засідань: 2 адміністративні (22.III та 2.V) й 3 наукові, на яких зачитано 3 реферати, а саме: 2.V реферат доц. П. Феденка: „З історії революційних партій України”, 16.V - проф. С. Сірополка: „Вищі школи на совітській Україні”, 6.VI доц. Ф. Степка: „П. Чайковський і українська музика”. Фреквенція на наукових засіданнях: 5-6 членів та 1-2 гостей.

II. Відділ права й суспільних наук.

Працев Відділу керувала президія в складі: Голови - доц. О. Бочковського, його Заступника - проф. В. Садовського й Секретаря - лект. Сапіцького. Делегатом до Наукової Ради був: до 28 березня проф. А. Яковлів, а після 28 березня - проф. В. Садовський. Відділ складається з 13 членів. Відбулося засідань: 1 адміністративне й 2 наукові, на яких зачитано 2 реферати: 3I. I реферат доц. О. Бочковського: „Російсько-український конфлікт та чехословацьке об'єднання”, 23.V - проф. А. Яковлева: „Нова польська конституція”. Фреквенція на наукових засіданнях: 7-9 членів, 6-8 гостей.

III. Відділ природничих та математичних наук.

Працев Відділу керувала президія в складі: Голови - проф. С. Комарецького, його Заступника - доц. д-ра Гули та Секретаря д-ра Ю. Добриловського. Делегатом до Наукової Ради був доц. Ф. Гула. Відділ має в своєму складі 15 членів. Відбулося засідань: 1 адміністративне (28.III) та 2 наукові, на яких зачитано 2 реферати: 14.II реферат д-ра В. Наливайка: „Отруйні гази” та 20.IV - д-ра Ю. Добриловського: „Профілактика післяродових інфекційних захворювань стрептококовим та стафілококовим антивірусом”. Фреквенція на наукових засіданнях: 5-10 осіб.

IV. Відділ технічних та економічних наук.

Працев Відділу керувала президія в складі: Голови - проф. К. Мацієвича, його Заступника - проф. В. Іваниса та Секретаря доц. д-ра К. Осауленка. Делегатом до Наукової Ради був доц. Ів. Кабачків. У складі Відділу було 25 осіб. Відбулося засідань: 2 адміністративні (14.III та 30.V) й 4 наукові, на яких прочитано 3 реферати: 28.II реферат доц. Ів. Кабачкова: „Реконструкція податкової системи на Україні, в зв'язку з податковою реформою в СРСР”, 14.II - проф. Б. Іваницького: „Три доби лісокористування на Україні”, 25.IV та 30.V - проф. В. Іваниса: „Донбас та Урало-Кузнецька проблема”. Фреквенція на наукових засіданнях: 6 - 10 членів та 2 - 4 гостей.

Голова
Наукової Ради
Проф. Б. Іваницький.

Секретар
Наукової Ради
Доц. Ів. Кабачків.

Статут затверджено Краєвим Політичним Урядом у Празі дня 21 січня 1933 р.

Ч. 701843 ad 1932

19/A - 5247/4

С Т А Т У Т

ТОВАРИСТВА „УКРАЇНСЬКА НАУКОВА АСОЦІАЦІЯ У ПРАЗІ“

Назва й місце осідку.

1. Товариство має назву „Українська Наукова Асоціація у Празі“ (Ukrajinská vedecká asociácie v Praze), у скороченні УНА, його осідок - місто Прага в ЧСР; печатка Товариства має напис українською й чеською мовою: „Українська Наукова Асоціація у Празі“, „Ukrajinská vedecká asociácie v Praze“.

Мета товариства й засади до її здійснення.

2. Мета товариства - плекати українську науку в усіх галузях знання та передусім досліджувати минуле й сучасне української культури, природу, техніку, господарство, правниче, соціальне й громадське життя українського народу та зв'язки його з іншими країнами й націями.

Для цієї мети товариство організує та провадить наукову працю (організує наукові з'їзди, збори, засідання, семінари, публічні наукові виклади й реферати); утворює наукові заклади (бібліотеки, лабораторії й кабінети); видає наукові твори книжками, збірниками, періодичними й неперіодичними виданнями; увіходить в зносини з іншими українськими та чужими науковими установами й товариствами і т.д.

Склад товариства й обов'язки його членів.

3. УНА складається з членів: дійсних, членів-співробітників, членів допомогових та почесних.

Дійсним членом може стати кожний, що має друковані самостійні наукові праці, про які говорить п.2.

Членом-співробітником може бути кожний, що працює в галузях, зазначених у п.2 (науковий співробітник) або приготується до наукової праці (науковий аспірант).

Членом допомоговим стає кожна особа, чи організація, що допомагає матеріально УНА.

Членом почесним може бути кожна особа, що особливо визначилася на полі науки чи культури, або для УНА поклала незвичайні заслуги.

Дійсних членів та членів-співробітників приймають відповідні Відділи УНА (див. п.10 та 11) і затверджує Наукова Рада (п.3); членів допомогових - Управа УНА (див. п.9); членів почесних - загальні збори УНА (п.7) на пропозицію котрогось із Відділів, коли на неї дасть згоду Наукова Рада.

4. Дійсні й почесні члени: 1) беруть участь у загальних зборах УНА та в засіданнях своїх Відділів і секцій з повними правами; 2) користаються із усіх установ та влаштувань УНА; 3) мають право активного й пасивного вибору до всіх органів та установ УНА.

Члени-співробітники можуть користати з усіх установ та влаштувань товариства, брати участь із дорадчим голосом у загальних зборах УНА та в засіданнях своїх Відділів і секцій.

Члени допомогові можуть брати участь у загальних зборах товариства з дорадчим голосом.

Усі члени УНА обов'язані виконувати приписи Статуту й підлягати постановам органів товариства, а крім цього, за винятком членів по-

чесних, що не зобов'язані до грошових уплат, платити членські вкладки у розмірі, визначеному загальними зборами.

Членом УНА перестає бути: 1) хто добровільно виїде з товариства, полагивши до того всі свої зобов'язання супроти УНА; 2) кого за шкідливі для інтересів УНА вчинки, з постанови загальних зборів, на внесення Управи УНА чи Наукової Ради, загальні збори товариства виключать.

Засоби й майно товариства.

5. На матеріяльне утримання й безпеку товариства складаються: а) членські вкладки членів; б) допомоги, субвенції, записи (фондації), добровільні жертви й т.п.; в) прибутки від видань УНА, з публічних викладів та наукових зборів.

Органи товариства.

6. Органами УНА є: Загальні Збори, Наукова Рада, Управа, Відділи та Секції, Ревізійна Комісія та Мировий Суд.

П р и м і т к а. Для завідування матеріяльними засобами та майном УНА та для завідування фінансовими справами товариства може бути організована Кураторія УНА. Склад її, компетенція та обсяг її діяльності установляють загальні збори УНА.

Загальні збори.

7. Загальні збори скликає голова УНА або його заступник. Загальні збори бувають звичайні й надзвичайні. Звичайні загальні збори відбуваються раз на рік, і то в місяці березні; надзвичайні - в міру потреби, або коли скликання їх зажадає Ревізійна Комісія, чи домагатиметься їх на письмі п'ятина дійсних членів УНА.

Для повноправності загальних зборів потрібно присутність половини дійсних членів товариства (УНА). Коли в призначений реченець не зійдеться достатнє число членів, за годину пізніше відбуваються другі збори, що повноправні при всякій кількості присутніх членів.

Рішення загальних зборів западають звичайно більшістю голосів присутніх членів; для зміни статуту й для ліквідації товариства (п.14) треба присутності половини всіх дійсних членів і більшості двох третин голосів усіх присутніх членів. Для виключення члена (п.4) треба більшості двох третин голосів усіх членів, присутніх на загальних зборах.

Загальні збори: а) приймають до відома звіт про працю Наукової Ради; б) розглядають звіт про працю Управи й Ревізівної Комісії та уділяють їм абсолютній; в) вибирають голову товариства, його заступника й секретаря товариства та, крім цього, 3 членів Ревізівної Комісії й одного їх заступника; спосіб виборів установляють загальні збори; г) затверджують вибори голів, їхніх заступників та секретарів Відділів і Секцій; ґ) приймають до відома склад Наукової Ради; д) вибирають почесних членів УНА; е) до їх компетенції належить також і зміна статутів товариства, ліквідація УНА (п.14) та виключення членів УНА.

П р и м і т к а. Звітний рік праці товариства (УНА) та його органів починається й кінчається роком календарним (I.I - ЗI.XII).

Наукова Рада.

8. Науковим працем УНА кермує Наукова Рада товариства. Зокрема Наукова Рада: а) затверджує прийняття дійсних членів та членів допомогових, що їх вибрали Відділи; б) затверджує плани наукової роботи, вироблені Відділами; в) проєктує кандидатів на почесні члени товариства.

Для повноправності ухвал Наукової Ради треба присутності половини її членів; ухвали западають звичайно більшістю голосів.

Наукова Рада складається: з голови товариства (УНА), голів усіх Відділів та по одному делегатові з кожного Відділу, яких вибирають за-

сідання Відділу. Головою Наукової Ради є голова товариства. Його заступника й наукового секретаря вибирає Рада зпоміж своїх членів. Заступник заступає голову в його несприятності, секретар веде протоколи й рівночасно має функції головного редактора праць, виданих УНА (п. II).

Управа.

9. Адміністрація УНА спочиває в руках Управи, що складається: з голови товариства, його заступника, секретаря товариства, вибраних загальними зборами, та з голів усіх Відділів. Управа: а) переводить усі ухвали загальних зборів та вирішує всі адміністративні й - до утворення Кураторії - фінансові справи товариства; б) розпоряджає видатками й - до утворення Кураторії - майном товариства (УНА); в) приймає членів допомогових (п. 3).

Голова товариства (УНА) - або, на випадок його несприятності, його заступник - заступає товариство назверх; скликає загальні збори, Наукову Раду й Управу та головує в них; підписує wraz із секретарем усі письма й оповістки товариства та грошові документи.

Секретар веде канцелярію, залагоджує відповідно до проекту голови листування товариства у справах адміністративних та наукових, провадить протоколи засідань Управи й Загальних Зборів.

Решту адміністративних функцій розподіляють між собою всі інші члени Управи, відповідно до окремих ухвал Управи щодо її праці.

Управа збирається на засідання не менше шістьох разів на один рік. До повноправності ухвал засідання потрібна присутність не менше половини членів Управи, між якими мусить бути голова або його заступник. Ухвали западають звичайно більшістю голосів присутніх членів.

Відділи.

10. Наукова праця УНА провадиться у Відділах, яких УНА налічує взагалі чотири. Відділи організуються відповідно до різних галузів наукової праці, що її в них провадитиметься.

Відділи поділяються на секції, що їх організуються в міру потреби та з розвитком діяльності товариства (УНА) для наукової праці та досліду вужчих галузів знання.

Відділи складаються з членів звичайних, допомогових та почесних. Кожний член товариства веде наукову праць та бере участь у працях того Відділу, до якого належить його наукова праць.

Секції організуються на випадок, якщо поміж членами Відділу вирине потреба організувати спільну праць в ділянці вужчих галузів праці.

- II. Засідання членів Відділу визначає напрям праці Відділів, приймає звичайних членів та членів-співробітників, подає внесення на іменування почесними членами, вибирає делегатів Відділів до Наукової Ради, вибирає голову, заступника й секретаря Відділу, влаштовує наукові збори, засідання, семінари, реферати, організує кабінети й лабораторії.

Відділи збираються на засідання в міру потреби. На засідання Відділів скликається членів писемними запросинами. До повноправності ухвал потрібно присутності половини всіх членів Відділу, між якими мусить бути голова Відділу або його заступник. Якщо на призначений час не зійдеться достатнє число членів, відбувається годину пізніше друге засідання, що повноправне при будьяким числі присутніх членів.

Річне засідання Відділу, де Відділ дає звіт про свою праць, вибирає свого голову, його заступника й секретаря, відбувається перед загальними зборами товариства.

Ухвали засідання Відділу западають звичайно більшістю голосів присутніх членів Відділу.

Справами Відділу заряджує його президія, що її вибирають щорічно загальні збори Відділу, а затверджують загальні збори товариства (п. 7). Президія Відділів складається: з голови, його заступника та писаря, що є рів-

ночасно референтом редакторських справ Відділу, причім кожний писар-референт у редакторських справах підлягає секретареві Наукової Ради (п.8). Голова Відділу належить до Наукової Ради (п.8) та Управи УНА (п.9).

Голова Відділу - а на випадок його неприсутности його заступник - скликає засідання Відділу й головує на ньому, підписує з писарем усі писма, що не мають ніякого зобов'язання назверх поза рамки товариства, та оповістки Відділу, переводить у життя ухвали засідань Відділу, бере участь у засіданнях Ради й Управи.

Писар Відділу веде протоколи засідань Відділу, заправляє канцелярією Відділу, залагоджує відповідно до проєкту голови листування Відділу в справах адміністраційних та наукових. Писар Відділу є референтом редакторських справ Відділу і в цих справах підлягає секретареві Наукової Ради. (п.8).

Члени секцій сходяться на сходи відповідно до потреби, на запросини свого голови, для вирішування справ, які виринули внаслідок їхньої наукової праці. Сходи секцій ухвалюють свої рішення звичайно більшістю голосів присутніх членів. Справами секцій заряджує їхній голова, на випадок його неприсутности - заступник голови, та писар, яких щороку вибирають сходи секцій та затверджують загальні збори товариства. Президія складається з голови, його заступника та писаря.

Ревізійна Комісія.

12. Ревізійна Комісія (п.7) перевіряє річне звітлення Управи і подає свої висновки загальним зборам. Свої постанови Ревізійна Комісія вирішує звичайно більшістю голосів.

Мировий Суд.

13. Для поладження всяких спорів, що могли би виникнути з обставин у товаристві, установлюється Мировий Суд, куди кожна спірна сторона висилає по 3 суддів з членів УНА, що спільно вибирають голову Мирowego Суду. Коли би члени Мирowego Суду не могли згодитись щодо вибору голови, тоді голову визначає голова УНА або його заступник.

На випадок, коли спірною стороною є голова товариства, голову Мирowego суду визначає заступник голови.

Членами Мирowego Суду не можуть бути члени Управи, хіба що Управа є однією із спірних сторін.

Рішення Суду западає абсолютною більшістю голосів, причому голова Суду голосує тільки на випадок рівности голосів.

На рішення Мирowego Суду відклику немає.

Ліквідація УНА.

14. На випадок ліквідації товариства (п.7) загальні збори товариства вибирають для цієї мети ліквідаційну комісію.

Про долю майна товариства рішають загальні збори УНА.

Р Е Є С Т Р

ЧЛЕНІВ-ФУНДАТОРІВ „УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ АСОЦІАЦІЇ В ПРАЗІ“

Прізвище, імя й титул.	В і д д і л.	Галузь знання.
1. Артимович А., проф. д-р	Гуманіст.	Класична філологія.
2. Бородаєвський С., проф.	Техн.-економ. Права і сусп.	Кооперація.
3. Бочковський О., доц.	Права і сусп.	Соціологія.
4. Грабина Л., проф. інж.	Техн.-економ.	Геодезія.
5. Гула Ф., доц. д-р	Природн.	Астрономія.
6. Димінський Р., лект.	Техн.-економ.	Економ. і торг.н.
7. Добриловський М., проф.	Техн.-економ.	Економ. науки.
8. Добриловський Ю., д-р	Природн.	Медицина.
9. Дольницький М., доц. д-р	Природн.	Географія.
10. Дяконенко В., доц.	Природн.	Математика.
11. Іваненко Є., проф.	Природн.	Математика.
12. Іванис В., проф. інж.	Техн.-економ.	Технологія нафти.
13. Іваницький В., проф. інж.	Техн.-економ.	Лісівництво.
14. Івасюк Ів., лект. (+)	Техн.-економ.	Кредит, кооперація.
15. Кабачків Ів., доц.	Техн.-економ.	Економіка.
16. Коваленко Ол., доц. інж.	Техн.-економ. Природн.	Механіка.
17. Комарецький С., проф.	Природн.	Хемія.
18. Кучеренко В., доц. інж. др	Техн.-економ.	Хемія.
19. Лисянський В., доц.	Природн.	Техн. фізика.
20. Лорченко М., проф.	Природн.	Фізика й метеорологія.
21. Малик Є., лект.	Природн.	Зоологія.
22. Мартос Б., проф.	Техн.-економ.	Кооперація.
23. Мацієвич К., проф.	Техн.-економ.	Економ. сільськ. господ.
24. Моралевич Як., доц.	Техн.-економ.	Ражівництво.
25. Наливайко В., д-р	Природн.	Медицина.
26. Омельченко Г., доц.	Гуманіст.	Словян. література.
27. Орлов А., доц. д-р	Природн.	Мінералогія.
28. Осауленко К., доц. д-р	Техн.-економ.	Сільсько-госп. економіка
29. Петрів В., лект.	Гуманіст. Права і сусп. Природн.	Фізична вихова. Географія.
30. Петров О., доц.	Техн.-економ.	Будівництво. Геодезія.
31. Русова С., проф.	Гуманіст.	Педагогіка.

32. Садовський В., проф.	Техн.-економ.	Економіка.
33. Сапіцький В., лект.	Техн.-економ. Права й сусп.	Кооперація.
34. Сімович В., проф. д-р	Гуманіст.	Філологія.
35. Сірполко Ст., проф.	Гуманіст.	Педагогіка.
36. Січинський В. доц. д-р	Гуманіст.	Історія мистецтва.
37. Славінський М., проф.	Техн.-економ. Гуманіст.	Архітектура. Історія. Література.
38. Смаль-Стоцький Ст., проф. акад.	Гуманіст.	Слов. філологія.
39. Сочинський М., лект. інж.	Техн.-економ.	Зоотехніка.
40. Стешко Ф., доц.	Гуманіст.	Музикознавство.
41. Феденко П., доц.	Гуманіст.	Історія.
42. Шереметинський Ір., проф.	Техн.-економ.	Зоотехніка.
43. Шлендик Ів., проф. гімн. др	Природн.	Фізика.
44. Щербина Ф., проф.	Техн.-економ.	Статистика.
45. Яковлів А., проф.	Гуманіст.	Право. Історія
46. Гольдельман С., проф.	Права й сусп. Економ.-техн.	українськ. права. Економ. політика.
47. Мазепа Іс., доц.	Природн. Техн.-економ.	Ботаніка. Луківництво.
48. Чередиїв В., проф.	Природн. Техн.-економ.	Ботаніка. Хліборобство.

- 2 -

ВІДОЗВА „УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ АСОЦІАЦІЇ”

В СПРАВІ ЗБИРАННЯ ВІДОМОСТЕЙ ПРО УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ.

До українських наукових установ, окремих наукових працівників та українського громадянства.

Українська Наукова Асоціація вирішила розпочати систематичну працю по збиранні відомостей про українських наукових працівників по всіх галузях наукового дослідження та наукової роботи. Мається на увазі зосередити в Науковій Асоціації, по можливості, матеріал про всіх українських наукових працівників, як тих, що нині науково працюють, так і тих, що вже померли, залишивши після себе наукову спадщину, чи у вигляді надрукованих праць, чи у вигляді ще неопублікованих матеріалів своєї наукової роботи (починаючи з XVII ст.). При успішному переведенні цього завдання, як його вивершення, Українська Наукова Асоціація має на меті видати словник українських учених, який би підбив підсумки того, що внесла українська нація до загальної скарбниці науки.

Цілком зрозуміло, що таке завдання не може бути успішно виконано лише силами однієї установи, як би вона уважно й ретельно не поставилась до своєї праці. При сучасних умовах наукової діяльності українських наукових працівників, розпорочених, поділених кордонами різних держав, примушених часто працювати в чужих наукових інституціях, це завдання може бути досягнуто лише при активній допомозі, з одного боку, всіх наших українських наукових осередків, а, з другого боку, при активній підтримці самих українських наукових працівників. Мавчи на увазі велике національне значення наміченої мети, Українська Наукова Асоціація сподівається, що всі українські наукові інституції, наукові товариства, українські школи, професійні об'єднання, органи преси і т.інш., а також окремі особи надішлять до Наукової Асоціації відповідні відомості, керувчись опрацьованою анкетом.

Українська Наукова Асоціація формальною ознакою терміну наукового працівника уважає виявлену вже тією чи іншою особою наукову роботу, засвідчену в друкованих працях. Але, мавчи на увазі спеціальні умови діяльності власне українських наукових працівників, великі труднощі для публікації їх праць, термін „друкована праця” має розумітись як найширше, включаючи сьди праці, опубліковані літографічно, чи іншими засобами друку. Теж саме треба зазначити і щодо мови опублікованих праць, особливо тих, які виконуються з доручення та при співробітництві в чужоземних наукових інституціях.

Відповідно зазначеному вище загальному завданню наміченого видання, що має метю вияснити участь представників української нації в загальній науковій роботі, УНА вважає доцільним перевести збирання відомостей про українських наукових працівників, надаючи цьому поняттю як найширше розуміння щодо національного моменту. До складу тих наукових працівників, що мають бути внесені до проєктованого словника і про яких мають збиратись відомості, належать: 1) особи українського походження, що свідомо присвятили себе науці українській, 2) особи походження неукраїнського, але які головну свою наукову діяльність віддали українським проблемам, і нарешті 3) особи українського походження, що з різних причин примушені були свою наукову працю провадити, як працівники інших національностей. Щодо останньої категорії, то її значення найбільше стосується до минулого, коли при умовах політичного й національного гніту представники української нації науково не могли працювати в сфері української науки.

Виконання поставленого завдання вимагає довшої та систематичної праці і в своєму практичному здійсненні автоматично розпадається на кілька стадій. В першу чергу має бути зібрано відомості про сучасний склад наукових працівників, і в цьому успіх розпочатої праці в найбільшій мірі залежатиме від того, яку допомогу й підтримку дістане УНА від наукових установ, окремих осіб та українського громадянства, особливо в справі складання повного та нечерпучого списку наукових працівників.

За цієї підтримки УНА і звертається, з проханням надсилати як персональні повідомлення, так і списки членів наукових установ, заповнені анкети та всі корисні для справи матеріали (фотографії, біографії, мемуари й т.інш.).

УКРАЇНСЬКА НАУКОВА АСОЦІАЦІЯ В ПРАЗІ.

А Н К Е Т А

ДЛЯ ЗБИРАННЯ ВІДОМОСТЕЙ ПРО УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ.

1. Ім'я й прізвище.....
2. Дата й місце народження.....
3. Освіта (середня й висока).....
4. Наукова кваліфікація (доктор зах.-європ. універс., магістр, доктор кол. російськ.унів.).....
5. Чи викладаєте (ли), в якій школі та які саме дисципліни (як лектор, доцент, професор).....
6. В яких українських та чужоземних наукових установах берете участь? ..
7. Праці й рецензії - подайте бібліографів Ваших праць (окремих видань, статей та рецензій),⁺ дату I-ої наукової праці.....
8. Які праці маєте готовими до друку? ..
9. Прохається додати автобіографію, а також фотографію з власноручним підписом.
10. Власноручний підпис.....

+) При великій кількості праць можна писати на окремому аркуші за власноручним підписом автора.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX
З М І С Т
XXXXXXXXXXXXXXXXXX

	<u>Стор.</u>
До історії повстання У.Н.А.	1.
Протокол засідання установчих зборів УНА 7 грудня 1932 р.	2.
Учасники установчих зборів УНА	4.
Інавгураційні збори УНА 27 лютого 1933 р.	4.
Протокол загальних річних зборів УНА 28 березня 1934 р.	5.
Доповідь Голови УНА на загальних зборах 28.III.1934	6.
Звіт Секретаріату УНА за час від 17.XII.1932 до 1.I.1934	8.
Звіт Наукової Ради УНА за 1933 рік.....	9.
Грошове справоздання за 1933 р. та акт Ревізійної Комісії.....	11.
Реєстр присутніх на загальних зборах УНА 28 березня 1934 р. ...	12.
Звіт Наукової Ради УНА за час з 1.I до 1.VII 1934 р.	12.
Статут УНА.....	14.
Реєстр членів-фундаторів УНА.....	18.
Відозва УНА в справі збирання відомостей про українських науко- вих працівників.....	20.
Анкета для збирання відомостей про українських наукових праців- ників.....	21.
З м і с т	22.

-----+-----+-----

12. III. 1935